

معرفی و نقد کتاب

* اصول تفکر خلاق

جان.سی. دیسی - انتشارات لکسینگتون - ۱۹۸۹

این کتاب اصولاً در دو بخش تنظیم شده است. اولین بخش آن به طور کلی به ماهیت خلاقیت مربوط می‌شود و الگوهای خلاقیت، کیفیات شخصی اندیشه خلاق، نظریات و روشهای گوناگون اندازه‌گیری مورد بررسی دقیق قرار می‌گیرند. بخش دوم به بررسی این مطلب می‌پردازد که خلاقیت چگونه در طول زندگی رشد می‌یابد. مؤلف نقش خانواده و جامعه را مورد کاوش و بررسی قرار می‌دهد. یک بخش پایانی نیز بینش‌های بسیار ارزشمندی ارائه می‌دهد که چگونه مربیان می‌توانند به کودکان کمک کنند تا تبدیل به بزرگسالانی خلاق شوند. نویسنده از روش نگارش بسیار فصیح و جذابی استفاده کرده است.

این کتاب دید وسیع و موجهی از حوزه خلاقیت می‌دهد به طوری که خواننده ترسیم ذهنی عمیق و گسترده‌ای می‌یابد. از دیگر مزایای این کتاب بخش کتابشناسی و فرهنگ اصطلاحات و منابع آن است که مرجعی عالی برای پژوهشگران در موضوع خلاقیت بشمار می‌آید. کتاب مزبور، سخن تازه‌ای در باب تربیت دارد و قالب کار نظری اساسی را می‌شناساند از لحاظ عملی هم راهنمایی‌ها و راهبردهای مناسبی برای معلم در محیط کلاس عرضه می‌کند.

مفاهیمی درباره تیزهوشی**

رابرت استرنبرگ - ژانت دیویدسون - انتشارات دانشگاه کمبریج - ۱۹۸۶

هدف این کتاب ارائه یک سلسله از مفاهیم اختصاصی تیزهوشی است که چگونه می‌تواند اندازه‌گیری و تقویت شود. این کتاب به ۶ بخش تقسیم شده است. مقدمه کتاب ترسیمی کلی بدست می‌دهد و در جهت هماهنگی بخشها کمک می‌کند. بخش دوم به بررسی تربیتی مفاهیم تیزهوشی می‌پردازد. در بخش سوم دیدگاههای روانشناسی - شناختی مطرح شده و در بخش پنجم نظریات رشد مورد بررسی قرار می‌گیرد. در بخش پنجم حوزه‌های ویژه ریاضیات و موسیقی را به بحث می‌گذارد و سرانجام در آخرین بخش شباهتها و تفاوت‌های میان وضعیتهای متنوع مورد بحث قرار می‌گیرد و تمامی کتاب یکپارچگی می‌یابد. نکته اساسی این کتاب ذکر توأم مفاهیم تیزهوش از یک دامنه وسیع از نقطه نظرات است. محققین و مربیان توجه محدود و غالباً تنگ نظرانه‌ای در مطالعه خود نسبت به تیزهوشی دارند. لذا ضرورتی اساسی برای مطرح نمودن کلیه نظریات و چشم اندازهای تحقیقاتی به چشم می‌خورد. متن کتاب نگارش خوبی دارد و بخش‌های آن مرجع جامعی برای مطالعات بعدی محسوب می‌شود.

* Fundamentals of Creative Thinking, John S. Dacey, Lexington Books, ۱۹۸۳.

** Conception of Giftedness, Robert J. Sternberg-Janet E. Davidson, Cambridge University press, ۱۹۸۶.

